

Revisorernas bedömning av delårsrapport per 31 augusti 2011

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 31 aug 2011 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Till grund för vår bedömning föreligger en översiktlig granskning av delårsrapporten som vi låtit Ernst & Young göra.

Granskningen ska ses mot bakgrund av kommunallagens krav på att skapa långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen för att på så sätt lägga grunden för en god ekonomisk hushållning. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten samt att måloppfyllelsen ska utvärderas och redovisas. Revisorerna ska uttala sig om målen och om balanskravet uppfylls.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Detta gäller såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen.

De tre målområden som fastställts av fullmäktige, *god ekonomisk hushållning, hållbar samhällsutveckling* och *god kommunal service* har följts upp i delårsrapporten. Nämnderna redogör i övrigt för väsentliga händelser under perioden samt redovisar prognostiserat utfall mot budget avseende årsbokslut 2011.

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen görs följande bedömningar:

- Delårsrapporten bedöms vara upprättad enligt god redovisningssed. Bokslutsdokumentationen bedöms i huvudsak vara tillräcklig och delårsbokslutet rättvisande. Kommunens redovisning av personalrelaterade skulder bör dock förstärkas till kommande bokslut.
- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2011.
- Åtterrapporering avseende god ekonomisk hushållning samt uppföljning av övriga mål bedöms vara tillräcklig. Det noteras dock att cirka 40 procent av de kommunövergripande målen inte har utvärderats i samband med delårsbokslutet.
- Kommunens bedömning är att målet om god ekonomisk hushållning inte kommer att uppfyllas fullt ut i årsbokslutet 2011. Det är viktigt att åtgärder vidtas för att komma till rätta med de finansiella underskott som prognostiseras för nämnderna inför årsbokslutet.

Haninge den 5 oktober 2011

Rolf Brehmer

Carl Melin

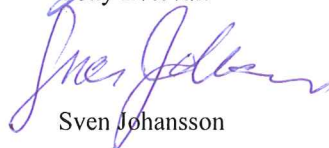

Krystyna Munthe

Ella Carlsson

Tony Evervall

Henrik Olstrup

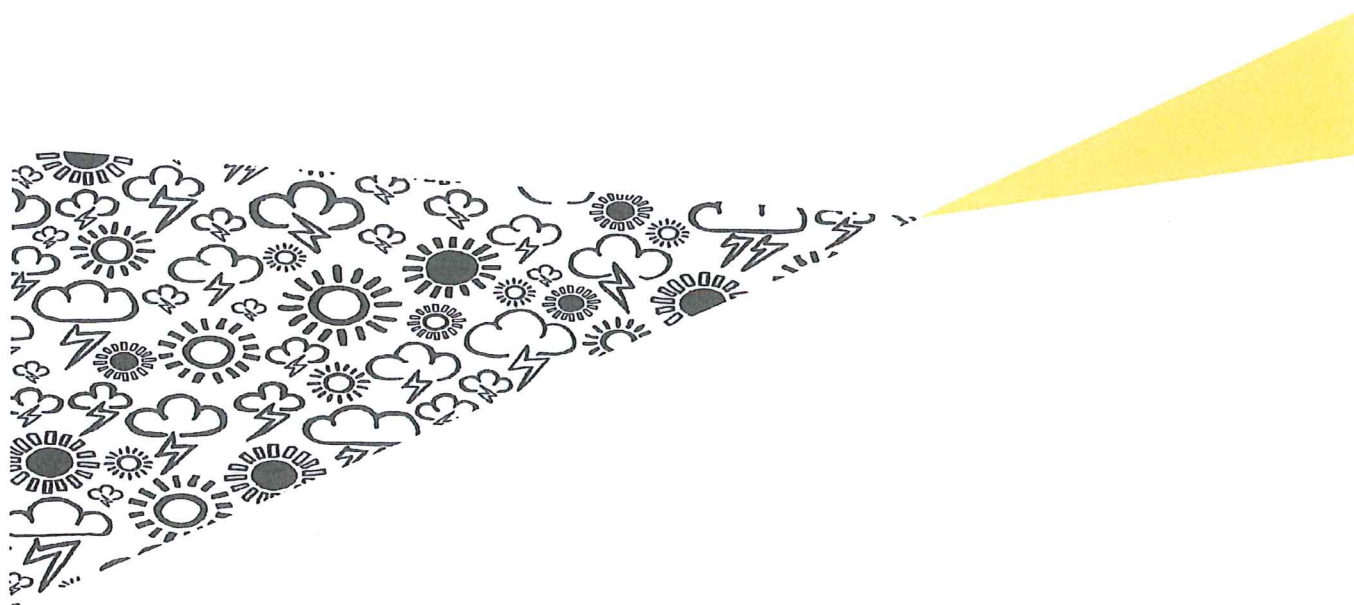

Wulf Schroeder

Sven Johansson

Revisionsrapport 4 2011
Genomförd på uppdrag av revisorerna
oktober 2011

Haninge kommun

Granskning av delårsbokslut 2011

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	2
3. Kommunens resultat och balansräkning	2
3.1. Resultaträkning och prognos	2
3.2. Balansräkningen.....	3
3.3. Slutsats.....	4
4. Kommentarer kring förvaltningsberättelsen.....	4

1. Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Haninge kommuns delårsrapport per 31 augusti 2011. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunens resultat och ställning per delårsboks slutet den 31 augusti 2011.
- I delårsrapporten ges en övervägande god och översiktlig redovisning av nämndernas resultat vad gäller verksamhet och ekonomi. Fyra nämnder prognostiserar betydande underskott i förhållande till budget.
- Det är viktigt att åtgärder vidtas för att komma till rätta med den finansiella underskott som prognostiseras för nämnderna inför årsboks slutet.
- Återrapportering avseende god ekonomisk hushållning samt uppföljning av övriga mål bedöms vara tillräcklig. Det noteras dock att ca 40 procent av de kommunövergripande målen inte har utvärderats i samband med delårsboks slutet. Kommunens bedömning är att målet om god ekonomisk hushållning inte kommer att uppfyllas fullt ut i årsboks slutet 2011.
- Kommunen rekommenderas att förstärka sin dokumentation avseende redovisning av personalrelaterade skulder.

2. Inledning

En översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2011-08-31 har utförts i enlighet med god revisions sed (SÖG 2400) samt med beaktande av bestämmelserna i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Granskningen är således begränsad i jämförelse med granskningen av ett årsboks slut.

3. Kommunens resultat och balansräkning

Vi har granskat resultatutfallet per 31 augusti 2011 samt analyserat större budgetavvikelser och förändringar mot föregående års delårsrapport. Vi har även tagit del av redovisad prognos avseende helåret 2011. Med utgångspunkt från vår väsentlighets- och riskanalys har vi granskat delårsrapportens resultat- och balansräkning. Nedan ges kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter för vilka vi gjort iakttagelser.

3.1. Resultaträkning och prognos

Haninge kommun redovisar per 31 augusti 2011 ett positivt resultat om 47,8 mkr (113,0 mkr). Prognosen för helåret uppgår till 19,5 mkr, vilket överstiger årsbudgeten med 1,1 mkr.

Vid granskningen av kommunens semesterlönekostnader har vi noterat, i likhet med tidigare år, att schablonberäkning ligger till grund för redovisningen, inte faktiskt upparbetad semesterrätt. Detta innebär att det föreligger en viss osäkerhet i delårsboks slutet. Vår bedömning är dock att semesterlöneskulden är rimlig i det redovisade delårsboks slutet.

Av delårsrapporten framgår att nämnderna prognostiserar ett underskott mot budget uppgående till 81,9 mkr. Finansförvaltningen prognostiserar dock ett överskott mot budget om 83,0 mkr, bland annat beroende på lägre räntekostnader och låneskulder samt att pensionskostnaderna är lägre än vid budgeteringstillfället.

Delårsrapporten saknar en tydlig sammanställning avseende nämndernas utfall mot budget per delårsbokslutet. Endast nämndernas prognostiserade utfall analyseras och kommenteras.

Vår bedömning är att kommunens redovisade delårsresultat, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av kommunens verksamhet. Prognosen är mycket viktig ur ett styrningsperspektiv och det hade varit av intresse att på ett mer lättillgängligt sätt även erhålla information om nämndernas faktiska utfall i delårsbokslutet i förhållande till budget.

3.2. Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Periodens investeringar uppgår till 30 mkr, vilket utgör ca 18 procent av årets totala investeringsbudget. Merparten av investeringarna är hänförliga till en exploateringsomt i Stora Vädersjö som anskaffats från Stockholms Stad. Prognosen visar att 50 procent av årets investeringsbudget kommer att förbrukas, vilket beror på förseningar i ett antal större investeringsprojekt.

Vi har kontrollerat att redovisningen enligt huvudboken överensstämmer med anläggningsregistret. Stickprovvis granskning har genomförts av periodens investeringar mot verifierande underlag och avskrivningar har rimlighetsbedömts. Granskningen som utförts med avseende på rörelse- och balansgillhet har inte föranlett några anmärkningar. Vår bedömning, från tidigare år, kvarstår att kommunen bör utföra en övergripande översyn av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att endast objekt med ett ekonomiskt värde finns upptagna i registret.

Ytterligare granskningsinsatser av pågående projekt samt redovisning av kommunens materiella anläggningstillgångar kommer att genomföras i samband med granskningen av årsbokslutet.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunen redovisar en fordran om ca 14,5 mkr mot ett antal fastighetsägare i området Skogs-Ekeby avseende fakturerade gatukostnadsersättningar. Berörda fastighetsägare bestrider delar av de fakturerade beloppen och kommunen förbereder en rättslig prövning. Med utgångspunkt ifrån tidigare rättsfall bedömer kommunen att dessa fordringar inte bör redovisas som osäkra. Revisionen har för avsikt att följa upp utvecklingen av denna tvist i samband med granskningen av kommande bokslut.

Resterande del av kommunens finansiella anläggningstillgångar utgörs av aktier i dotterbolag, andelar i föreningar samt lån till kommunens dotterföretag vilka i princip är oförändrade mot föregående årsbokslut.

Övriga kortfristiga fordringar

Större utgående balansposter utgörs av kundfordringar, statsbidragsfordringar, interimfordringar samt övriga kortfristiga fordringar. De kortsiktiga fordringarna har ökat med 16,3 mkr sedan årsbokslutet 2010. Ökningen förklaras huvudsakligen av ökade fordringar i kommunens bolag samt upplupna skatteintäkter. Posten bedöms vara rättvisande med utgångspunkt från periodens verksamhet.

Kassa och bank

Kassa och banktillgodohavanden uppgår till 29,3 mkr i delårsbokslutet vilket innebär en minskning med ca 137,5 mkr. Minskningen beror bland annat på investeringar i markreserv. Vi har stickprovsvis stämt av redovisade saldon mot verifierande underlag. Inga differenser har noterats.

Avsättningar

Avsättningar utgörs i huvudsak av kommunens pensionsåtaganden. Vi har stämt av redovisade belopp mot beräkningsunderlag och prognos från KPA.

Långfristiga skulder

Under perioden har kommunen tagit upp nytt lån från Kommuninvest om 50 mkr. Ingen amortering har skett under året. Upplupna räntor förefaller vara beräknade på ett rimligt sätt i delårsbokslutet.

Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna utgörs främst av leverantörsskulder, interimsskulder samt semesterlöneskuld. Vi har utfört avstämningar mellan huvudboken och verifierande underlag.

I samband med tidigare granskningar har vi noterat svårigheter att redovisa lönerelaterade skulder vid delårsbokslut, främst med avseende på kommunens semesterlöneskuld till de anställda. I samband med vår granskning av delårsbokslutet har vi konstaterat att dessa problem till viss del kvarstår. I delårsbokslutet har historiska data använts som utgångspunkt för beräkning av de personalrelaterade skuldernas storlek. Det föreligger således fortfarande vissa osäkerheter i kommunens redovisning av dessa skulder i delårsbokslutet. Vår bedömning är dock att kommunens egna beräkningar är rimliga.

3.3. Slutsats

Vår uppfattning är att redovisade resultat- och balansräkningar i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2011. Emellertid finns osäkerhet kopplad till löneskulder som kommunen arbetar med att lösa. Vi har för avsikt att granska detta i samband med granskningen av kommunens årsbokslut.

4. Kommentarer kring förvaltningsberättelsen

Delårsrapportens förvaltningsberättelse inleds med en övergripande analys av kommunens ekonomiska resultat och ställning per 31 augusti. Ett antal finansiella nyckeltal kommenteras kortfattat. Periodens skatteintäkter och likviditet redovisas. I efterföljande avsnitt utvärderas samt prognostiseras fullmäktiges 27 kommunövergripande mål. Målen är indelade i tre olika perspektiv,

- *God ekonomisk hushållning*
- *Hållbar samhällsutveckling*
- *God kommunal service.*

För varje mål redovisas en prognostiserad måluppfyllelse inför årsbokslutet. Vid granskningen kan det noteras att ett flertal av kommunens övergripande mål inte kommer att uppnås till årsbokslutet. Vidare noteras det att elva mål inte har utvärderats, vilket motiveras med att målandikatorer inte har mätts i samband med delårsbokslutet.

Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen ger en i huvudsak tillräcklig samt överskådlig bild av måluppfyllelsen per delårsbokslutet. I delårsrapporten finns en kortfattad redogörelse per nämnd angående de väsentliga händelserna under perioden och en uppföljning av utfall mot budget och prognos. Vidare är det positivt att delårsrapporten innefattar en kortare känslighets- och riskanalys. I delårsrapporten finns även ett kortare avsnitt rörande personalens sjukfrånvaro.

Det är positivt att kommunen på ett tydligt sätt redovisar bedömningar avseende prognostiserad måluppfyllelse även i delårsrapporten. Rapporten hade dock med fördel kunna förtydligas med kommentarer kring eventuella åtgärdsplaner för att nå ej uppnådda mål. Vidare hade det varit önskvärt med tydligare redovisning av åtgärder för att komma till rätta med nämndernas finansiella underskott.

Vår bedömning är att delårsrapportens valda form och enhetliga struktur är tydlig, vilket gör redovisningen lättillgänglig. Det är positivt att kommunen fokuserar ett antal målområden med återrapportering som presenteras på ett överskådligt sätt. Vi ser det dock som angeläget att nämnderna på ett tydligare sätt definierar och kompletterar kommentarerna med åtgärder för att uppfylla verksamhetsmålen.

Stockholm den 5 oktober 2011

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor